Eri polut

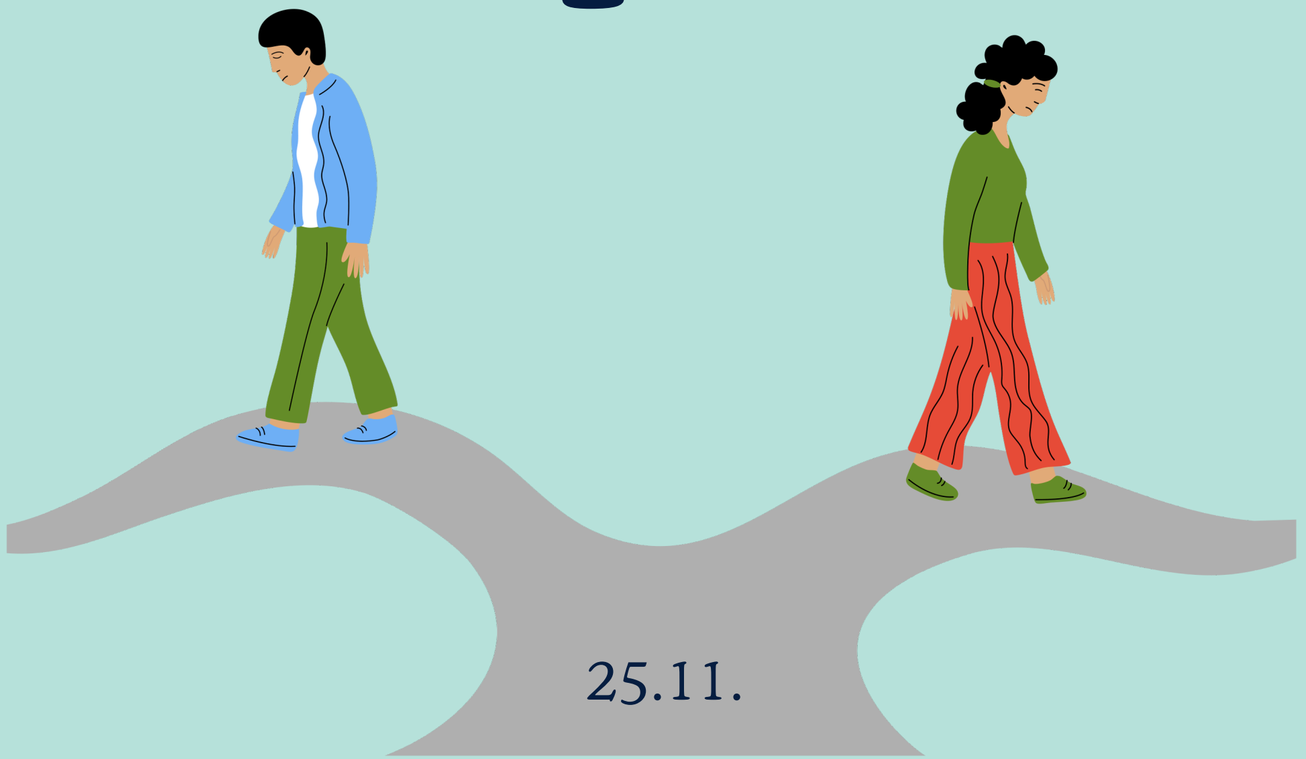

25.11.

Hillamaria Tuomi Kaapatut Lapset ry

Yanika Wilen Familia ry

ERI POLUT, YHTEINEN VANHEMMUUS

- Hankkeessa koulutettiin yhteisölähettiläitä, jotka veivät tietoa eroon, huoltajuuteen ja lasten oikeuksiin liittyvistä asioista omiin kieli- ja kulttuuriyhteisöihinsä. Toiminta toteutui LUVN alueella, ja hankkeesta vastasivat Familia ry ja Kaapatut Lapset ry vuonna 2025.

Yhteisölähettiläät

- järjestivät keskustelu- tai infotilaisuus omalle kohderyhmälle.
- vastasivat tilaisuuden sisällöstä ja käytännön järjestelyistä.
- Projektin työntekijät tarjosivat tukea ja apua sekä auttoivat tiedotuksessa.
- Palkkio maksetaan LUVN alueella toteutuneista ja ohjeiden mukaan raportoiduista tapahtumista.

Tuloksia hankkeesta

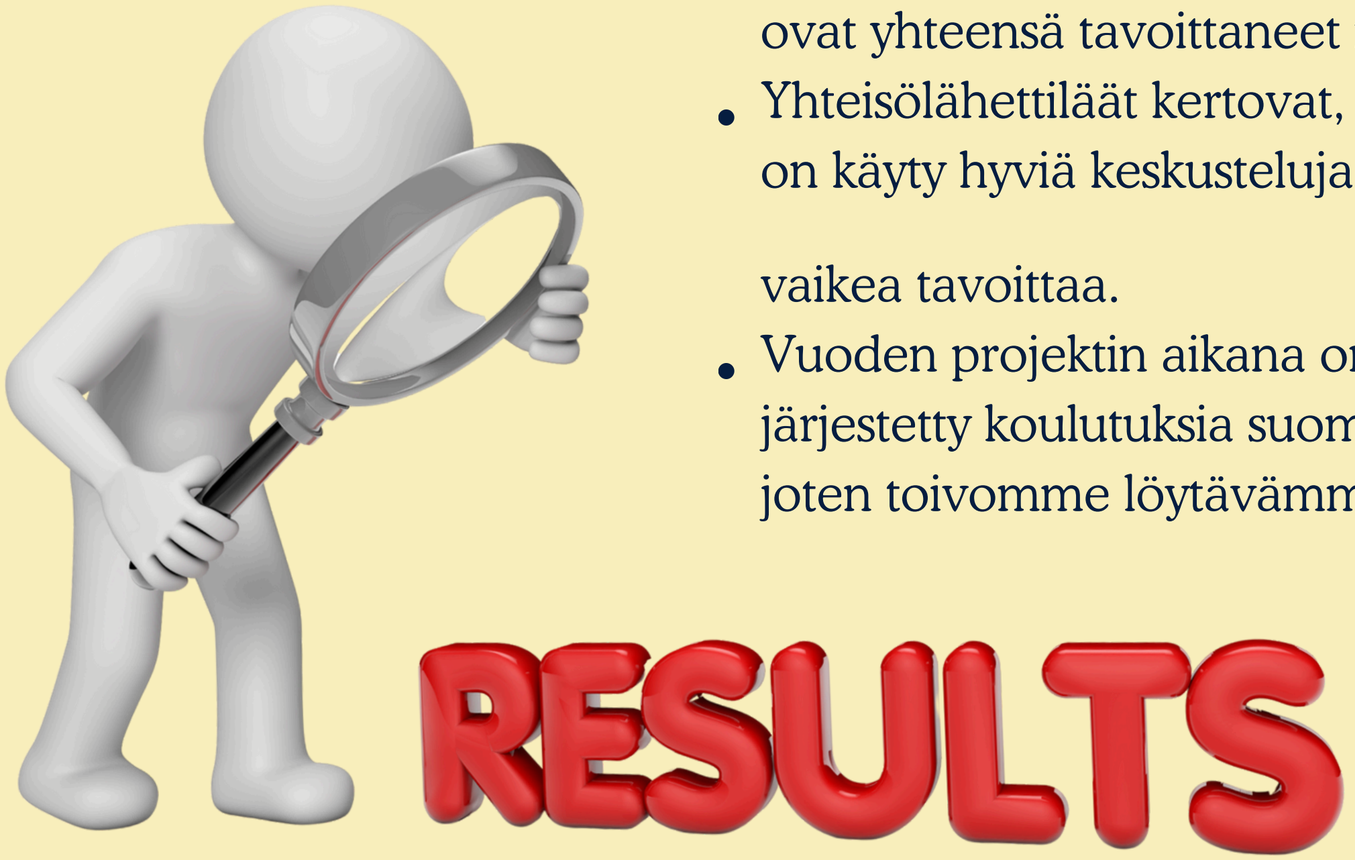

- Hankkeessa on koulutettu 14 yhteisölähettilästä
- He ovat pitäneet yhteensä 11 infosessiota LUVN-alueella. Tapahtumat ovat yhteensä tavoittaneet noin 70 henkilöä.
- Yhteisölähettiläät kertovat, että aihe on ollut tarpeellinen ja tilaisuuksissa on käyty hyviä keskusteluja. Aihe on myös vaikea, ja osallistujia voi olla vaikea tavoittaa.
- Vuoden projektin aikana on kehitetty Eri Polut -toimintamuoto ja järjestetty koulutuksia suomeksi ja englanniksi. Paljon voisi tehdä lisää, joten toivomme löytävämme sopivia tapoja jatkaa työtä.

Lapsen oikeudet eron jälkeen

Lapsella on oikeus

- Turvaan, hoivaan ja huolenpitoon
- Jatkaa elämäänsä vähin muutoksin
- Tulla huomioiduksi yksilönä
- Tuntea ja näyttää tunteita
- Ilmaista mielipiteensä häntä koskevissa asioissa Olla ottamatta vastuuta

  (vanhemmille kuuluvaa)
- Säilyttää suhde vanhempiinsa ja läheisiinsä

  Tulla rakastetuksi

Lisätietoa ja materiaaleja:
https://violary.fi/yhdistys/materiaalit/

Elatusapu

Elatusavun sopiminen

- Vanhempien välinen neuvottelu lapsen taloudellisesta tuesta
- Perustuu lapsen tarpeisiin, vanhempien tuloihin, varallisuuteen ja asumisjärjestelyihin
- Lastenvalvoja tukee sopimista ja vahvistaa sopimuksen → Juridisesti sitova
- Tärkeää tarkistaa: maksuehdot, perusteet, indeksit, erityiskulujen jako

Eron jälkeinen valta, kontrolli ja eriarvoisuus

- Vaikka lainsäädäntö on tasa-arvoinen, vastuu arjesta jää usein äidille
- Yhteishuoltajuus voi antaa toiselle vanhemmalle mahdollisuuden jatkaa kontrollointia (esim. päätöksissä koulusta, terveydenhuollosta, matkustamisesta)
- Kontrolli voi jatkua eron jälkeen ja vaikuttaa toisen vanhemman arkeen pitkään

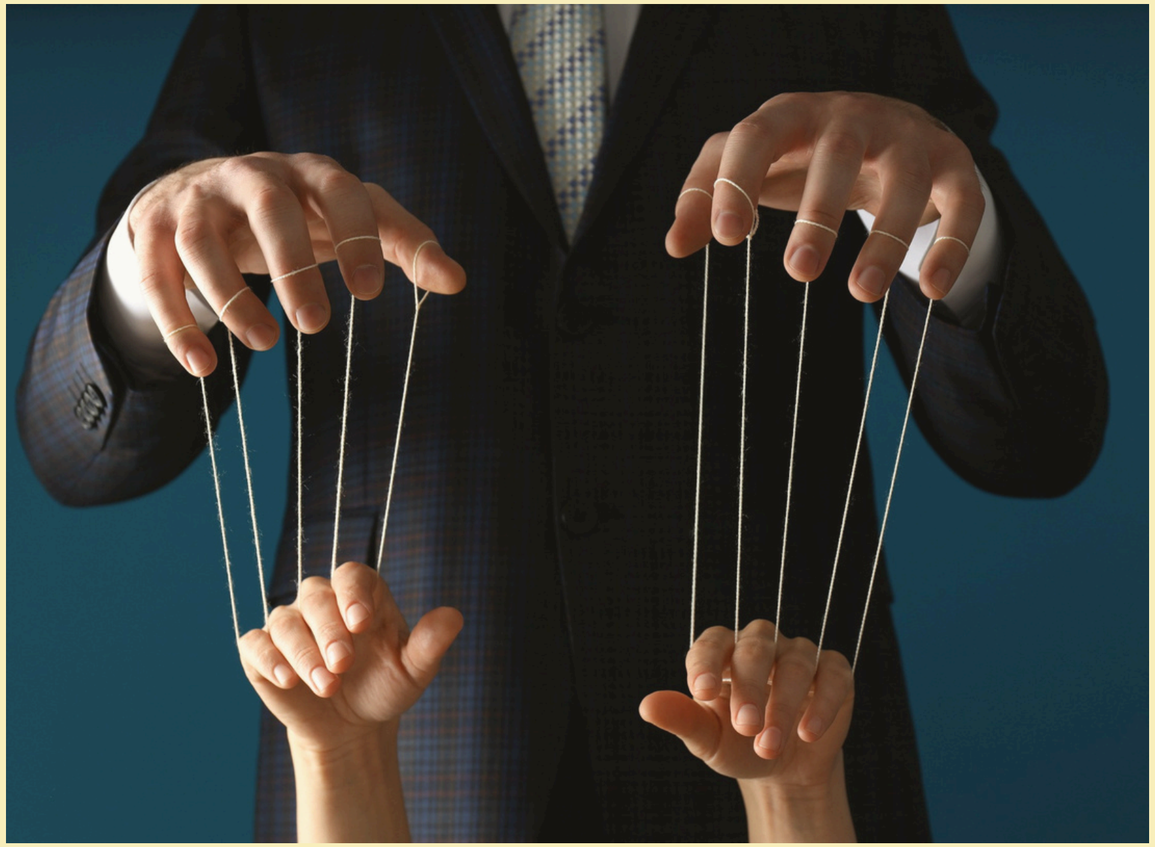

Vaino ja yhteisöllinen vaino

- Toistuvat viestit, soitot, seuraaminen tai yhteydenotot eri kanavissa, myös verkossa
- Erityisen kuormittavaa, jos yhteishuoltajuus pakottaa jatkamaan yhteydenpitoa
- Vaino on rikos

- Ex-puoliso pyytää ystäviä tai yhteisön jäseniä seuraamaan uhrin elämää
- Tuottaa jatkuvaa turvattomuutta ja painetta arkeen

Apua: Viola ry, poliisi, lähisuhdeväkivaltapalvelut

Huoltokiusaaminen ja vieraannuttaminen

Huoltokiusaaminen

- Lapsen / tapaamisten vallankäytön väline
- Esim. sovituista aikatauluista ei pidetä kiinni, perättömät lastensuojeluilmoitukset, pitkitetty oikeusprosessi
- Voi linkittyä vainoon, vieraannuttamiseen tai kaappausriskiin
- Ehkäisy: selkeä tapaamissopimus, valvotut vaihdot

Vieraannuttaminen

- heikentää lapsen suhdetta toiseen vanhempaan
- Voi sisältää jatkuvaa negatiivista puhetta, tapaamisten estämistä tai kontrollointia ja on henkistä väkivaltaa
- Ei ole vieraannuttamista, jos vanhempi suojelee lasta todelliselta väkivallariskiltä

Lapsikaappaus ja toimintaohjeet

L apsikaappaus

- Yhteishuollossa: kumpikaan ei voi yksin päättää lapsen muutosta ulkomaille
- Yksinhuoltaja päättää lapsen asuinmaasta
- Kaappaus = lapsi viedään ilman lupaa ulkomaille tai jätetään palauttamatta matkalta Rikosoikeudellinen teko Suomessa
-
- Koskee alle 16-vuotiaita

<u>Apua ja toimijoita</u>

- Kaapatut Lapset ry, Poliisi, Lastensuojelu, Oikeusministeriö, Ulkoministeriö

Kiitos! Thank you!

Eri Polut -hanke (2025)
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

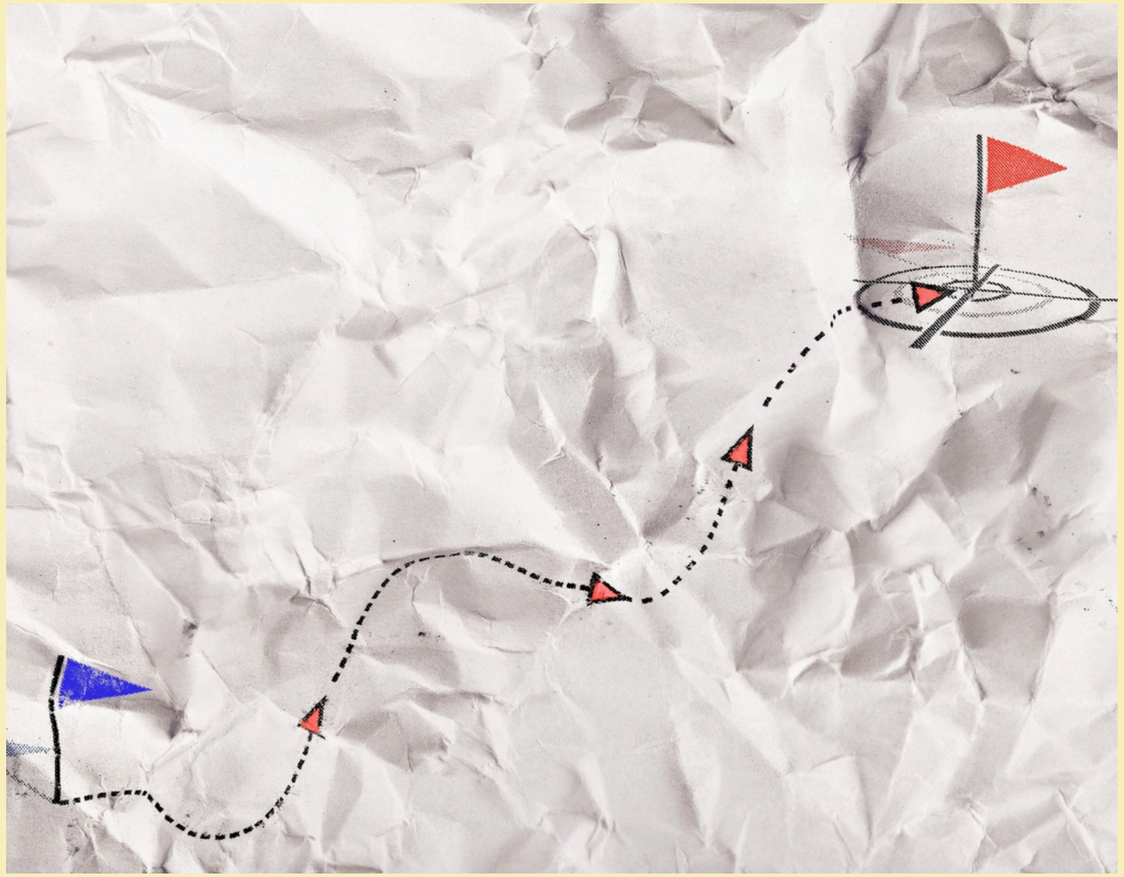

Kiinnostuitko yhteistyöstä tai haluatko kysyä lisää?

Ota yhteyttä:

Yanika Wilen, yanika.wilen@familiary.fi
Hillamaria Tuomi, hillamaria.tuomi@kaapatutlapset.fi